

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ
ΡΟΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - MANAGEMENT OF
MIGRATORY AND REFUGEE FLOWS IN EUROPE»

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2025-2026

Περιεχόμενα

Αντικείμενο – Σκοπός:	3
Επαγγελματική απορρόφηση Διπλωματούχων του ΠΜΣ:	3
Μαθησιακά Αποτελέσματα:.....	4
Χαρακτηρισμός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	6
Πιστωτικές Μονάδες ECTS Προγράμματος Σπουδών	6
Διάρκεια φοίτησης	6
Προϋποθέσεις Εισαγωγής	6
Διδακτικό Υλικό	7
Στοιχεία Επικοινωνίας.....	7
Διάρθρωση	8
Εξάμηνο Α' (Χειμερινό Εξάμηνο).....	8
Εξάμηνο Β' (Εαρινό Εξάμηνο).....	9
Εξάμηνο Γ'	10
Πληροφορίες Μαθημάτων.....	10
Διδάσκοντες/ουσες	22
Καθηγητές/τριες.....	22
Μόνιμοι επίκουροι Καθηγητές.....	31
Αφυπ. Καθηγητές	33

Αντικείμενο – Σκοπός:

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - MIGRATION STUDIES: MANAGEMENT OF MIGRATORY AND REFUGEE FLOWS IN EUROPE» εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Πανεπιστημίου Αιγαίου, διέπεται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπεί στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των διπλωματούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών του οικείου Τμήματος.

Επαγγελματική απορρόφηση Διπλωματούχων του ΠΜΣ:

Οι απόφοιτοι μας έχουν τη δυνατότητα να απορροφώνται επαγγελματικά από:

- δημόσιες υπηρεσίες που ασχολούνται με τη μετανάστευση και άσυλο, μέσω διαγωνισμών που προκηρύσσονται από το ΑΣΕΠ,
- υπηρεσίες Περιφερειών και Δήμων σε Ελλάδα και λοιπά κράτη μέλη ΕΕ, που ασχολούνται με θέματα ασύλου και μετανάστευσης (κατάρτιση ευρωπαϊκών προγραμμάτων, συγκρότηση υπηρεσιών υποδοχής και διαχείρισης αφίξεων και φιλοξενίας αιτούντων και αιτουσών άσυλο)
- μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που ασχολούνται με τη μετανάστευση και άσυλο (ως στελέχη)
- υπηρεσίες, όργανα και οργανισμούς της ΕΕ που εξειδικεύονται στη διαχείριση ζητημάτων μετανάστευσης και ασύλου (πχ EUAA) αλλά και διαχείρισης συνόρων (Frontex)

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών να προσφέρει μια ολιστική προσέγγιση της μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού μέσα από ένα διεπιστημονικό πρίσμα, αγγίζοντας ένα από τα πιο καίρια και σημαντικά ζητήματα της σύγχρονης Ιστορίας.

Το ΠΜΣ επικεντρώνεται σε ένα τα πιο επίκαιρα και ελκυστικά πεδία σπουδών της παγκόσμιας ακαδημαϊκής κοινότητας καθώς προσφέρει πολύτιμη γνώση και εμβριθή ανάλυση του μεταναστευτικού και προσφυγικού φαινομένου. Συνιστά ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο σε επίπεδο μεταπτυχιακών σπουδών, με την πλούσια θεματολογία, τις διεθνείς συνεργασίες του και την πολύτιμη προσφερόμενη εμπειρία στο πεδίο (fieldwork). Το Πρόγραμμα βασίζεται στη διεπιστημονική συνεργασία διακεκριμένων επιστημόνων (κοινωνιολόγων, νομικών, ανθρωπολόγων, ψυχολόγων, ιατρών, επιδημιολόγων, διεθνολόγων, οικονομολόγων και κοινωνικών επιστημόνων) από την Ελλάδα και Πανεπιστήμια του εξωτερικού, με τη συμμετοχή επίσημων φορέων και εκπροσώπων οργανώσεων με μακροχρόνια εμπειρία και δράση στον χώρο.

Το πρόγραμμα είναι διεπιστημονικού χαρακτήρα με την έννοια ότι δεν περιορίζεται αποκλειστικά στην περαιτέρω εξειδίκευση Κοινωνιολόγων αλλά στην εξοικείωση με γενικά και ειδικά γνωστικά αντικείμενα της Κοινωνιολογίας και στην εκμάθηση των μεθόδων και των τεχνικών της ερευνητικής διαδικασίας ενός ευρύτερου φάσματος Κοινωνικών Επιστημόνων ως και Πτυχιούχων Ανθρωπιστικών Επιστημών. Πιο συγκεκριμένα, το εν λόγω ΠΜΣ στοχεύει στην ανάλυση:

- των σύγχρονων τάσεων της μετανάστευσης και τη σύνδεσή τους με το κοινωνικό, πολιτικό και ιστορικό συγκείμενο

- της μετανάστευσης ως Λόγο (discourse) και ως αφήγημα και της επιρροής εκάστων δρώντων στη διαμόρφωση αυτού
- των ενταξιακών πολιτικών και των πολιτικών αποκλεισμού σε επίπεδο κριτικής ανάλυσης
- της προσφυγικής εμπειρίας μέσα από προσωπικές διηγήσεις και μαρτυρίες, αναλύοντας την προσφυγική και μεταναστευτική διαδρομή μέσα στο χώρο και τον χρόνο
- των κοινωνικών προεκτάσεων για τη διαμόρφωση της ταυτότητας των προσφύγων και μεταναστών
- των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, όπως οι ανήλικοι πρόσφυγες και τα θύματα των βασανιστηρίων και τους παράγοντες διακινδύνευσης και προστασίας
- της Κοινωνιολογίας της Υγείας των μετακινούμενων πληθυσμών και της υιοθέτησης καλών πρακτικών πολιτισμικής διαμεσολάβησης
- των βασικών αρχών στατιστικής δημογραφίας και επιδημιολογίας πεδίου
- ζητημάτων που άπτονται του διεθνούς μεταναστευτικού και προσφυγικού δικαίου
- ζητημάτων του διεθνούς δικαίου και πρακτικής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- του ευρωπαϊκού νομικού και θεσμικού πλαισίου που αφορά στη μετανάστευση και στο άσυλο, ιδιαίτερα εκείνου που ισχύει μετά το 2024 λόγω του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για το Άσυλο και τη Μετανάστευση
- της οργάνωσης και της λειτουργίας του συστήματος χορήγησης ασύλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EUAA) αλλά και της διαχείρισης συνόρων στην Ευρώπη (Frontex).

Χαρακτηρισμός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών: Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο «ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - MIGRATION STUDIES: MANAGEMENT OF MIGRATORY AND REFUGEE FLOWS IN EUROPE»

Πιστωτικές Μονάδες ECTS Προγράμματος Σπουδών: Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται ανά εξάμηνο είναι τριάντα (30) (ECTS) και για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανέρχονται σε ενενήντα (90) Πιστωτικές Μονάδες (ECTS).

Διάρκεια φοίτησης: Η χρονική διάρκεια φοίτησης για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε δύο (2) διδακτικά εξάμηνα και (1) εξάμηνο για την Έρευνα Πεδίου και την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας.

Προϋποθέσεις Εισαγωγής

Προσφερόμενες θέσεις για το τρέχον έτος: 50

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί και δεκτές κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, ειδικότερα:

- ✚ κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.
- ✚ πτυχιούχοι από τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.) (άρθρα 1 και 88 Ν. 3883/2010 – ΦΕΚ 167/Α'/24.09.2010)
- ✚ πτυχιούχοι από τη Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας (παρ. 5 άρθρο 38 Ν. 4249/2014 - ΦΕΚ 73/Α'/24.03.2014)

- ✚ Σχολή Ανθυποπυραγών της Πυροσβεστικής Ακαδημίας (παρ. 14 άρθρο 69 Ν. 4249/2014 2014 - ΦΕΚ 73/Α'/24.03.2014).
- ✚ Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής (Σ.Δ.Σ.Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ.) (άρθρο 1 ΠΔ 75/2018 – ΦΕΚ 145/Α'/07.08.2018).
- ✚ Επί πτυχίω φοιτητές και φοιτήτριες ιδρυμάτων της ημεδαπής, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις τους και θα έχουν προσκομίσει σχετική βεβαίωση μέχρι την ημερομηνία εξέτασης της υποψηφιότητάς τους από την αρμόδια Τριμελή Επιτροπή του Π.Μ.Σ.

Στα ακαδημαϊκά κριτήρια που συνεκτιμώνται, περιλαμβάνονται ιδίως, ο βαθμός του πτυχίου, η βαθμολογία στα μαθήματα που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., η επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών, καθώς και η σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα του/της υποψηφίου/ας, Δημοσιεύσεις και συγγραφική δραστηριότητα.

Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων είναι η Αγγλική. Η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας είναι η Αγγλική.

Διδακτικό Υλικό:

Το διδακτικό υλικό περιλαμβάνει επιλεγμένα κείμενα (σε μορφή pdf ή σε μορφή υπερσυνδέσμου) καθώς και παρουσιάσεις (σε μορφή PowerPoint), τα οποία αναρτώνται στην πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης aegean open-eclass. Επιπρόσθετα, παρέχεται πρόσβαση σε βιβλιογραφικές πηγές μέσω της βιβλιοθήκης του Ιδρύματος καθώς και σε συλλογή βιβλιογραφικού υλικού στο αναγνωστήριο του ΠΜΣ.

Στοιχεία Επικοινωνίας:

Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη

Τηλ.: (+30) 22510 36504-525

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: mmrfe-msc@soc.aegean.gr

Διάρθρωση

Εξάμηνο Α' (Χειμερινό Εξάμηνο)

"Ανθρωπιστικό Δίκαιο Και Ανθρώπινα Δικαιώματα. Humanitarian Law And Human Rights"

- Κωδικός: 183-2022-01
- Είδος: Υποχρεωτικό
- ECTS: 7,5
- Διδάσκων: Γρηγορίου Παναγιώτης

Κοινωνιολογία Της Υγείας Των Μετακινούμενων Πληθυσμών Και Καλές Πρακτικές Πολιτισμικής Διαμεσολάβησης – Medical Anthropology And Population Mobility. Best Practices In Health Intercultural Mediation

- Κωδικός: 183-2022-02
- Είδος: Υποχρεωτικό
- ECTS: 7,5
- Διδάσκων: Σαββάκης Εμμανουήλ

Ιστορία των Μεταναστεύσεων– History of Migrations

Κωδικός: 183-2023-03

- Είδος: Υποχρεωτικό
- ECTS: 7,5
- Διδάσκων: Μαραγκουδάκης Μανούσος

Βασικές Αρχές Στατιστικής, Δημογραφικής Και Επιδημιολογικής Έρευνας Με Εφαρμογές Στις Σύγχρονες Μεταναστευτικές/Προσφυγικές Ροές – Basic Terms In Statistics, Epidemiology And Demography In Migration Studies

Κωδικός: 183-2022-04

- Είδος: Υποχρεωτικό
- ECTS: 7,5
- Διδάσκων: Χατζηπαντελής Θεόδωρος

Εξάμηνο Β' (Εαρινό Εξάμηνο)

Μεταναστευτική Πολιτική Και Διαδικασίες Ασύλου Στην Ελλάδα Και Την ΕΕ, Προστατεύοντας Τα Δικαιώματα Των Προσφύγων Και Μεταναστών – Migration And Asylum Policies In Greece And In The EU, Securing Refugee And Migrant Rights

- Κωδικός: 183-2022-05
- Είδος: Υποχρεωτικό
- ECTS: 7,5
- Διδάσκουσα: Μαρούδα Μαρία-Ντανιέλλα

Πολιτικές Ένταξης Προσφύγων Και Μεταναστών In Praxi – Migrant Integration Policies In Praxi

- Κωδικός: 183-2022-06
- Είδος: Υποχρεωτικό
- ECTS: 7,5
- Διδάσκων: Ναγόπουλος Νικόλαος

Έγκλημα Και Αντιεγκληματική Πολιτική Στην Αναγκαστική Μετανάστευση – Crime And Crime Policy In Forced Migration

- Κωδικός: 183-2022-07
- Είδος: Υποχρεωτικό
- ECTS: 7,5
- Διδάσκοντες: Κουρούτζας Χρήστος & Γεωργούλας Ευστράτιος

Η Μετανάστευση ως Λόγος και ως Αφήγημα – Immigration as Discourse

- Κωδικός: 183-2022-08
- Είδος: Υποχρεωτικό
- ECTS: 7,5
- Διδάσκων: Μαραγκουδάκης Μανούσος

Εξάμηνο Γ'

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας-Master Thesis

- Κωδικός: 183-2022-09
- Είδος: Υποχρεωτικό
- ECTS: 20

Ερευνα Πεδίου και Πρακτικά Προγράμματα με Έμφαση στα Κριτήρια Ευαλωτότητας των Αιτούντων Άσυλο και των Μετακινούμενων Κοινωνικών Ομάδων-Field Research and Practical Projects focusing on the Vulnerability Criteria of Asylum Seekers and displaced social groups.

- Κωδικός: 183-2023-10
- Είδος: Υποχρεωτικό
- ECTS: 10
- Υπεύθυνοι: Ζήση Αναστασία, Τερζίδης Αγάπιος

Πληροφορίες Μαθημάτων

Τίτλος: Ανθρωπιστικό Δίκαιο Και Ανθρώπινα Δικαιώματα. Humanitarian Law And Human Rights

Εξάμηνο Σπουδών: 1^ο

Τύπος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Πιστωτικές Μονάδες(ECTS): 7,5

Προαπαιτούμενα Μαθήματα: δεν υπάρχουν

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Το μάθημα συνιστά έναν προβληματισμό σχετικά με την εννοιολόγηση του δικαίου και της πολιτικής για το άσυλο και τη μετανάστευση στην Ευρώπη και την Ελλάδα, εξετάζοντας τα πολιτικά και νομικά πλαίσια της διαχείρισης του εκτοπισμού. Αναλύονται διεξοδικά τα νομικά θεμέλια της προστασίας των προσφύγων, όπως αυτή έχει μετασχηματιστεί σε επίπεδο ΕΕ και Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και μέσω της ανθρωπιστικής δράσης και της αλληλεγγύης. Το δίκαιο, η ηθική και η πολιτική του ανθρωπισμού στην προστασία των προσφύγων παρουσιάζονται υπό το πρίσμα της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατότητα να διευρύνουν και να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους σχετικά με την αναγκαστική μετανάστευση μέσα από μια σειρά διαλέξεων και συζητήσεων, μεταξύ άλλων, όπως

1. Ρατσισμός και μετανάστευση,
2. Η μη επαναπροώθηση ως κανόνας του *jus cogens*
3. Ο αντίκτυπος της αποικιοκρατίας στους σημερινούς πρόσφυγες στη μετα-αποικιοκρατική Ευρώπη,
4. Η προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου για τους πρόσφυγες και τα ανθρώπινα δικαιώματα,
5. Ομαδικές απελάσεις και συνοριακές πολιτικές της ΕΕ,
6. FRONTEX και ανθρώπινα δικαιώματα,
7. Ο ρόλος της ΕΕΑΑ στην προστασία των προσφύγων.
8. Τα ασυνόδευτα παιδιά στην ΕΕ και οι ελληνικές πολιτικές.
9. Μετανάστευση και εργαλειοποίηση,
10. Μετανάστευση και άσυλο και αναπτυξιακές πολιτικές στο πλαίσιο των ΕΣΚ.

Τίτλος: Κοινωνιολογία Της Υγείας Των Μετακινούμενων Πληθυσμών Και Καλές Πρακτικές Πολιτισμικής Διαμεσολάβησης – Medical Anthropology And Population Mobility. Best Practices In Health Intercultural Mediation.

Εξάμηνο Σπουδών: 1^ο

Τύπος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Πιστωτικές Μονάδες: 7,5

Προαπαιτούμενα Μαθήματα: δεν υπάρχουν

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων του μαθήματος Κοινωνιολογία της Υγείας των Μετακινούμενων Πληθυσμών και Καλές Πρακτικές Πολιτισμικής Διαμεσολάβησης θα αποδοθεί έμφαση στον τρόπο με τον οποίο η κοινωνιολογική θεωρία και έρευνα συνεισφέρει στην ερμηνευτική/κριτική κατανόηση ζητημάτων υγείας, ασθένειας και πάσχοντος σώματος, ειδικότερα σε ότι αφορά ομάδες προσφύγων και μεταναστών, σε Ελλάδα και Ευρώπη. Παράλληλα, θα επικεντρωθούμε σε εμπειρικά παραδείγματα, και περιπτώσεις μελέτης, μέσα από το πεδίο έρευνας/θεματικού ενδιαφέροντος/εργασίας που διερευνούν τους τρόπους συγκρότησης και νοηματοδότησης της ανθρώπινης εμπειρίας, ειδικότερα όταν αυτή στοιχίζεται γύρω από ζητήματα πάσχοντος σώματος, χρονιότητας, δυσάρεστων ή οριακών εμπειριών (κοντά στη ζωή και το θάνατο).

Μέσα από επιλεγμένα θεωρητικά και ερευνητικά κείμενα αυτής της παράδοσης θα μελετηθούν ζητήματα όπως οι σχέσεις ασθενούς με τον ιατρικό θεσμό, η σημασία του οικογενειακού περιβάλλοντος, η αναδιάταξη της καθημερινής ζωής, εξαιτίας της υποχρεωτικής μετοίκησης, η βιογραφική ρήξη ένεκα οιονεί εκτοπισμού, η επιλογή θεραπείας, το βίωμα της ασθένειας, κτλ, ώστε να προωθηθούν καλές πρακτικές πολιτισμικής

διαμεσολάβησης ανάμεσα σε εγχώριους και διεθνείς θεσμούς και σε αυτές τις κοινωνικές ομάδες.

Το μάθημα συγκροτείται με τη μορφή εβδομαδιαίων διαλέξεων γύρω από τις επιμέρους θεματικές ενότητες, που περιγράφονται αναλυτικά στο συνολικότερο περίγραμμα του μαθήματος και αφορούν ζητήματα όπως η πολιτισμική πολυσχιδία και κοινωνικές αναπαραστάσεις, η διαπολιτισμικότητα, το σώμα, η ιατρική γνώση, και οι συμπεριφορές υγείας. Συμπληρωματικά με τα προηγούμενα, διερευνώνται θέματα όπως η αναζήτηση φροντίδας και η ανταπόκριση στις παρεμβάσεις της δημόσιας υγείας, η υγεία των μεταναστών, η υπόθεση του 'υγιούς πρόσφυγα' και η αναγκαιότητα παρεμβάσεων υγείας για τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Γίνεται εκτενής χρήση έντυπου, οπτικού και ακουστικού υλικού από τα πεδία της επικαιρότητας, αλλά και από το παρελθόν, ανάλογα με το υπό διερεύνηση θέμα (π.χ. παρουσίαση του εαυτού, χρόνια πάσχοντες, κοινωνικός στιγματισμός, κοινωνική και πολιτισμική σημασία της διάγνωσης, σχέσεις και αλληλοδράσεις σε νοσοκομεία, έμφυλη διάσταση της ασθένειας, πολιτισμικές διαμεσολάβησης, κτλ).

Επίσης, προβάλλονται ταινίες με αντίστοιχο περιεχόμενο για να υπάρξει συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων ανάμεσα στους φοιτητές. Εκτός από το προηγούμενο, δημιουργούνται μικρές ομάδες εργασίες που αναλαμβάνουν να διερευνήσουν κριτικά και να παρουσιάσουν από διάφορες σκοπιές διάφορα ζητήματα εφαρμοσμένης έρευνας σε αυτά τα ζητήματα. Τέλος, ενισχύονται οι φοιτητές να καταθέσουν τις δικές τους «βιωμένες εμπειρίες» ως αφορμή ευρύτερης συζήτησης για θεωρητικά, ερευνητικά, δεοντολογικά και ηθικά ζητήματα, που άπτονται αυτών ευαίσθητων κοινωνικών πεδίων και χώρων κοινωνικής εμπειρίας.

Τίτλος: Ιστορία των Μεταναστεύσεων– History of Migrations

Εξάμηνο Σπουδών: 1^ο

Τύπος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Πιστωτικές Μονάδες: 7,5

Προαπαιτούμενα Μαθήματα: δεν υπάρχουν

Περιεχόμενο Μαθήματος

Οι μεταναστεύσεις αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της ανθρώπινης ιστορίας. Από την προϊστορική περίοδο μέχρι σήμερα, οι άνθρωποι μετακινούνται για διάφορους λόγους, όπως η αναζήτηση τροφής, η επιβίωση, οι πόλεμοι, οι φυσικές καταστροφές και οι οικονομικές ευκαιρίες. Μεγάλα μεταναστευτικά ρεύματα καταγράφηκαν κατά την εποχή της αποικιοκρατίας, όταν Ευρωπαίοι μετανάστευσαν σε άλλες ηπείρους, και κατά τη βιομηχανική επανάσταση, που ώθησε πλήθη να αναζητήσουν δουλειά σε βιομηχανικές πόλεις.

Το μάθημα διαπραγματεύεται αυτές τις μεταναστεύσεις μέσα από τον φακό των θεωριών περί μετανάστευσης. Οι θεωρίες των μεταναστεύσεων προσπαθούν να εξηγήσουν τα κίνητρα και τα αίτια των μετακινήσεων των ανθρώπων. Η κλασική οικονομική θεωρία εστιάζει στις οικονομικές ανισότητες μεταξύ χωρών, θεωρώντας πως οι μετανάστες αναζητούν καλύτερες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης. Η θεωρία της ώθησης και έλξης (push-pull theory) αναφέρεται στους παράγοντες που ωθούν τους ανθρώπους να εγκαταλείψουν τις χώρες τους (π.χ. φτώχεια, πόλεμος) και στους παράγοντες που τους έλκουν σε νέες χώρες (π.χ. οικονομικές ευκαιρίες, ασφάλεια). Τέλος, η θεωρία των παγκόσμιων συστημάτων συνδέει τη μετανάστευση με τις διεθνείς οικονομικές και πολιτικές

ανισότητες, υποστηρίζοντας πως η οικονομική εκμετάλλευση στις αναπτυσσόμενες χώρες ωθεί τους ανθρώπους στη μετανάστευση προς τις αναπτυγμένες χώρες.

Τίτλος: Βασικές Αρχές Στατιστικής, Δημογραφικής Και Επιδημιολογικής Έρευνας Με Εφαρμογές Στις Σύγχρονες Μεταναστευτικές / Προσφυγικές Ροές - Basic Terms In Statistics, Epidemiology And Demography In Migration Studies

Εξάμηνο Σπουδών: 1^ο

Τύπος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Πιστωτικές Μονάδες: 7,5

Προαπαιτούμενα Μαθήματα: δεν υπάρχουν

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Το μάθημα αυτό ξεκινά με έμφαση στην ανάπτυξη βασικών μεθοδολογιών για τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και τη διεξαγωγή στατιστικής έρευνας, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάλυση τόσο πρωτογενών όσο και δευτερογενών κοινωνικών δεδομένων. Οι φοιτητές θα εξερευνήσουν βασικές στατιστικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή και ανάλυση δεδομένων, τόσο θεωρητικά όσο και μέσω πρακτικής εφαρμογής, αξιοποιώντας προηγμένα εργαλεία πληροφορικής για την αντιμετώπιση κοινωνικών και δημογραφικών φαινομένων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην πρόβλεψη τάσεων, στη συσχέτιση κοινωνικών μεταβλητών και στη διερεύνηση των αιτιωδών σχέσεων τους με τη χρήση στατιστικών μοντέλων. Η δεύτερη συνιστώσα του μαθήματος εισάγει θεμελιώδεις τεχνικές στη δημογραφική και επιδημιολογική έρευνα. Οι μέθοδοι αυτές θα συμπληρωθούν με εφαρμογές από τον πραγματικό κόσμο στη μελέτη της μετανάστευσης και των προσφυγικών μετακινήσεων, ένα σύνθετο ζήτημα με σημαντικές κοινωνικοοικονομικές και δημογραφικές επιπτώσεις. Οι

φοιτητές θα αποκτήσουν πρακτική εμπειρία στη χρήση στατιστικών και πληροφοριακών εργαλείων για την ανάλυση των μεταναστευτικών προτύπων και των σχετικών προκλήσεων για τη δημόσια υγεία.

Τίτλος: Μεταναστευτική Πολιτική Και Διαδικασίες Ασύλου Στην Ελλάδα Και Την ΕΕ, Προστατεύοντας Τα Δικαιώματα Των Προσφύγων Και Μεταναστών - Migration And Asylum Policies In Greece And In The EU, Securing Refugee And Migrant Rights

Εξάμηνο Σπουδών: 2^ο

Τύπος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Πιστωτικές Μονάδες: 7,5

Προαπαιτούμενα Μαθήματα: δεν υπάρχουν

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται όροι που αφορούν στη νόμιμη και παράτυπη μετανάστευση, τις πολιτικές ένταξης και τις συμφωνίες επανεισδοχής. Περιγράφονται οι πολιτικές καταπολέμησης της παράτυπης μετανάστευσης, καθώς και η συνολική προσέγγιση για τη μετανάστευση και την κινητικότητα στο διεθνές δίκαιο και την ευρωπαϊκή έννομη τάξη. Αναλύεται διεξοδικά το πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση και οι πολιτικές διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων με ιδιαίτερη μνεία στους κινδύνους για την ΕΕ όπως προκύπτουν από την ίδια τη μεταναστευτική διαδικασία *per se*. Σημαντικό κεφάλαιο στην ανάλυση των εφαρμοζόμενων πολιτικών συνιστούν οι ιδιαιτερότητες της ευρύτερης περιοχής της Μεσογείου υπό το πρίσμα των κοινωνικο-πολιτικών κρίσεων που την επηρέασαν. Αναλύονται περαιτέρω οι ευρωπαϊκές πολιτικές ασύλου καθώς και έννοιες και θεματικές όπως οι ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου, το καθεστώς επικουρικής προστασίας, το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου (2020), ο Κανονισμός Δουβλίνο III καθώς και

οι διαδικασίες που ακολουθούνται στις Υπηρεσίες Υποδοχής-Ταυτοποίησης και οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση ευαλωτότητας, έκδοσης Π.Α.Α.Υ.Π.Α. και αδειών παραμονής.

Τίτλος: Πολιτικές Ένταξης Προσφύγων Και Μεταναστών In Praxi - Migrant Integration Policies In Praxi

Εξάμηνο Σπουδών: 2^ο

Τύπος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Πιστωτικές Μονάδες: 7,5

Προαπαιτούμενα Μαθήματα: δεν υπάρχουν

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Σκοπός της ενότητας είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη μελέτη και την ανάλυση των πολιτικών ένταξης μεταναστών στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη θεσμικά ζητήματα γενικής διακυβέρνησης στις χώρες υποδοχής και μελέτες περιπτώσεων άλλων μεσογειακών χωρών (Ισπανία και Ιταλία). Το μέγεθος του φαινομένου ήταν μοναδικό και σε τέτοια κλίμακα επηρέασε αναπόφευκτα έναν ήδη αποδυναμωμένο κοινωνικοοικονομικά γεωγραφικό χώρο. Το αδύναμο σύστημα του κράτους πρόνοιας, το οποίο περιορίστηκε και από τα μέτρα λιτότητας, δημιούργησε ένα κενό αναφορικά με θέματα κοινωνικής διαχείρισης, το οποίο καλύφθηκε από διεθνείς ΜΚΟ που μπήκαν στο προσκήνιο της διαχείρισης των προσφυγικών ροών. Το μάθημα δίνει ιδιαίτερη προσοχή στις πολιτικές "ένταξης των μεταναστών" στην πράξη, όπως η πολυπολιτισμική εκπαίδευση, η υγεία των μεταναστών και άλλα θέματα διαβίωσης, όπως: η στέγαση, η κατάρτιση για εργασία και οι τρόποι κοινωνικής ένταξης. Ποια είναι τα βιώσιμα παραδείγματα που επιτρέπουν σε αυτές τις κοινότητες να ενσωματωθούν και να αναπτύξουν τη δική τους πολιτιστική ταυτότητα αποκαθιστώντας τα τραύματά τους και με διαδικασίες διαμεσολάβησης σε

συγκρούσεις; Η διαπολιτισμική διαμεσολάβηση στις συγκρούσεις είναι ένα σημαντικό θέμα που θα μπορούσε να αποτελέσει ως εναλλακτική λύση διαφορών (ADR) έναν σημαντικό θεσμό που θα βοηθήσει στην ενδυνάμωση αυτών των κοινοτήτων και θα επιτρέψει τη συμμετοχή τους. Η εκπαίδευση, η υγεία, η στέγαση και η ιδρυματική περίθαλψη ως μέρος μιας διαδικασίας ένταξης θα πρέπει να αναζητήσουν έναν νέο τρόπο ενσωμάτωσης στην Ελλάδα για να μπορεί να βοηθήσει σε περαιτέρω εξελίξεις στο υπάρχον σύστημα περίθαλψης. Το ζήτημα της ένταξης είναι ένα σημαντικό ζήτημα διακυβέρνησης που αποτελεί πρόκληση για τους υφιστάμενους θεσμούς στην Ελλάδα, η οποία χρειάζεται μια καλύτερη συμμαχία γνώσης για τη δημιουργία ενός βιώσιμου συστήματος χωρίς αποκλεισμούς για την Ευρώπη 2030.

Τίτλος: Έγκλημα Και Αντιεγκληματική Πολιτική Στην Αναγκαστική Μετανάστευση - Crime And Crime Policy In Forced Migration

Εξάμηνο Σπουδών: 2^ο

Τύπος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Πιστωτικές Μονάδες: 7,5

Προαπαιτούμενα Μαθήματα: δεν υπάρχουν

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Στόχος του μαθήματος αποτελεί η θεωρητική εμβάθυνση των μεταπτυχιακών φοιτητριών/ητών στο πεδίο των κοινωνιολογικών προσεγγίσεων που έχουν διατυπωθεί αναφορικά με το «έγκλημα» και την αντιμετώπιση του σε σχέση με το ζήτημα της αναγκαστικής μετανάστευσης. Οι μεταπτυχιακές/οί φοιτήτριες/ητές αναμένεται μετά το πέρας του μαθήματος να μπορούν να προσεγγίζουν ζητήματα που άπτονται της κοινωνιολογικής μελέτης του εγκλήματος ως προς το ζήτημα της αναγκαστικής μετανάστευσης. Ειδικότερα:

1. να κατανοήσουν το φάσμα της θεωρητικής γνώσης που διδάχτηκαν και να είναι σε θέση να διακρίνουν τις όποιες διαφορές ή ομοιότητες των θεωριών αυτών,
2. να εξηγούν μορφές «εγκλήματος» υπό το πρίσμα των κοινωνιολογικών προσεγγίσεων,
3. να αναπτύσσουν επιχειρηματολογία αναφορικά με το είδος και την αποτελεσματικότητα μοντέλων αντεγκληματικής πολιτικής

Τίτλος: Η Μετανάστευση ως Λόγος και ως Αφήγημα - Immigration as Discourse

Εξάμηνο Σπουδών: 2^ο

Τύπος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Πιστωτικές Μονάδες: 7,5

Προαπαιτούμενα Μαθήματα: δεν υπάρχουν

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στη μελέτη και την ανάλυση των λόγων που πλαισιώνουν τη διεθνή μετανάστευση παρέχοντας στη διαδικασία ηθικό νόημα στο φαινόμενο, καθώς το δομούν με δυαδικούς όρους - είτε ως καλό είτε ως κακό, είτε ως δίκαιο είτε ως άδικο, είτε ως αληθινό είτε ως ψεύτικο, και κατά συνέπεια αυτούς που την υποστηρίζουν ή αντιτίθενται σε αυτήν ως ηθικούς ή ανήθικους παράγοντες. Η ενότητα δίνει ιδιαίτερη προσοχή στη "μετανάστευση ως επιτέλεση" - καθώς η επιτελεστικότητα μετατρέπει το ζήτημα σε μια ενσώματη εμπειρία. Ο μεταναστευτικός λόγος αποτελεί συστατικό μέρος της μετανάστευσης ως φαινομένου, όπως θα ήταν οι ιστορίες των μεταναστών, καθώς και ο κοινοβουλευτικός λόγος που προετοιμάζει τις μεταναστευτικές πολιτικές. Έτσι, η μετανάστευση ως κοινωνικό φαινόμενο δεν αποτελείται μόνο από (ομάδες) συμμετεχόντων, θεσμούς, πολλούς τύπους κοινωνικής και πολιτικής (δια)δράσης, αλλά επίσης, αρκετά

εμφανώς, από πολλά είδη μεταναστευτικού λόγου ως κοινωνικές και πολιτικές πράξεις και αλληλεπιδράσεις. Κεντρική θέση στη μεταναστευτική εμπειρία κατέχει η "μεθοριακότητα" - η κρίση που απογυμνώνει το άτομο από τους κοινωνικούς του ρόλους, το γεμίζει με άγχος και του ανοίγει απεριόριστες ευκαιρίες για την αναδιάρθρωση του κοινωνικού προσώπου και του κοινωνικού του περιγράμματος. Η μεταναστευτική κρίση και οι τεράστιες μεταναστευτικές ροές που εισήλθαν στην Ελλάδα και την ΕΕ το καλοκαίρι του 2015 δεν ήταν ένα "τυχαίο" γεγονός, ένα συμβάν εκτός των κοινωνικών και πολιτικών διεργασιών που συνέβαιναν στην Ελλάδα εκείνη τη στιγμή. Αντίθετα, η "διάρρηξη του φρουρίου Ευρώπη" ήταν συνέπεια αυτών των διεργασιών, στενά συνδεδεμένη με τους αγώνες εξουσίας για τον συμβολικό και οργανωτικό έλεγχο της δημόσιας σφαίρας στην Ελλάδα εκείνη τη στιγμή. Εξετάζουμε τους τρόπους με τους οποίους διάφορες παραστάσεις διαμόρφωσαν τη συμβολική διαμόρφωση που κατέληξε να κυριαρχήσει στην ελληνική δημόσια σφαίρα τα επόμενα χρόνια.

Τίτλος: Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας-Master Thesis

Εξάμηνο Σπουδών: 3^ο

Τύπος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Πιστωτικές Μονάδες: 20

Προαπαιτούμενα Μαθήματα: Επιτυχή παρακολούθηση των Υποχρεωτικών Μαθημάτων Α και Β εξαμήνων, του ΠΜΣ.

Περιεχόμενο Μαθήματος: Το περιεχόμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο. Η επιλογή του θέματος της διπλωματικής εργασίας, η πορεία υλοποίησης και ο τρόπος αξιολόγησης βασίζεται στα προβλεπόμενα του κανονισμού σπουδών. Η διπλωματική εργασία υλοποιείται σύμφωνα με

τους κανόνες συγγραφής επιστημονικών εργασιών και του κώδικα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας. Βασικά στάδια υλοποίησης:

- Διατύπωση ερευνητικού προβληματισμού και περιγραφή του υπό μελέτη θέματος ειδίκευσης.
- Κριτική ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας.
- Ανάπτυξη μεθοδολογικού σχεδιασμού περιλαμβάνοντας την διατύπωση του σκοπού της έρευνας και του προβλήματος, την παράθεση των ερευνητικών ερωτημάτων, της χρονικής διάρκειας (χρονοδιάγραμμα εργασιών), τις μεθοδολογικές επιλογές (ερευνητική στρατηγική, μέθοδο εννοιολόγησης, μέθοδοι δειγματοληψίας, συλλογή/παραγωγή των δεδομένων, στρατηγική ανάλυσης των δεδομένων).
- Υλοποίηση κοινωνικής έρευνας και ανάλυση δεδομένων.
- Καταγραφή και ερμηνεία συμπερασμάτων.
- Συγγραφή του κειμένου της διπλωματικής εργασίας.
- Δημόσια υποστήριξη της Διπλωματικής Εργασίας ενώπιον τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης.

Για την εκπόνηση της εργασίας προβλέπεται χρήση του συστήματος παραπομπών και αναφορών APA, εναλλακτικά του συστήματος Harvard. Προβλέπεται υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση σε δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες και δομές σχετικές με την διαχείριση μεταναστευτικών ή προσφυγικών θεμάτων στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Οι φοιτητές/ήτριες καλούνται να επιλέξουν μεταξύ των προτεινομένων υπηρεσιών ή δομών από το Π.Μ.Σ

Τίτλος: Έρευνα Πεδίου και Πρακτικά Προγράμματα με Έμφαση στα Κριτήρια Ευαλωτότητας των Αιτούντων Άσυλο και των Μετακινούμενων Κοινωνικών Ομάδων-Field Research and Practical

Projects focusing on the Vulnerability Criteria of Asylum Seekers and displaced social groups.

Εξάμηνο Σπουδών: 3^ο

Τύπος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Πιστωτικές Μονάδες: 10

Προαπαιτούμενα Μαθήματα: Επιτυχή παρακολούθηση των Υποχρεωτικών Μαθημάτων Α και Β εξαμήνων, του ΠΜΣ.

Περιεχόμενο Μαθήματος: Έρευνα Πεδίου και Πρακτικά Προγράμματα με Έμφαση στα Κριτήρια Ευαλωτότητας των Αιτούντων Άσυλο και των Μετακινούμενων Κοινωνικών Ομάδων, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών τους και την κείμενη Νομοθεσία, την οποία συντονίζει ο/η υπεύθυνος/η Άσκησης Πεδίου του Π.Μ.Σ. και υλοποιείται στους συμμετέχοντες και συνεργαζόμενους φορείς.

Διδάσκοντες/ουσες

Καθηγητές/τριες

Μανούσος Μαραγκουδάκης (Διευθυντής ΠΜΣ)

- Γνωστικό Αντικείμενο: Συγκριτική Κοινωνιολογία του Πολιτισμού
- Γραφείο: Κτίριο «Κοινωνικών Επιστημών» 3^{ος} όροφος, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη
- Τηλ.: (+30) 22510 36557,
- Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: M.Marangudakis@aegean.gr
- Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τρίτη 15:00 – 16:00

Σύντομο Βιογραφικό

Ο **Μανούσος Μαραγκουδάκης** γεννήθηκε στην Αθήνα στις 12 Αυγούστου του 1963. Σπούδασε Οικονομικές Επιστήμες στην Θεσσαλονίκη και ακολούθησε το μεταπτυχιακό και διδακτορικό πρόγραμμα Κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο McGill (Montreal, Canada). Έχει διδακτική πείρα σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων σε επιστημονικά αντικείμενα της κοινωνιολογίας, της ιστορίας, και των οικονομικών

επιστημών. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα καλύπτουν τον χώρο της ιστορικής και συγκριτικής κοινωνιολογίας με έμφαση στην κοινωνιολογία των πολιτισμών. Επιστημονικά Πεδία Πολιτισμική Κοινωνιολογία Η Συγκριτική Ανάλυση των Πολιτισμών Φύση και Επιστήμη στην Δύση και Αλλού Πολιτισμικά Πρότυπα και Νεωτερικότητα Κράτος, Πόλεμος και Κοινωνική Αλλαγή Εκπαιδευτικές και Ερευνητικές Θέσεις Επόπτης Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής (Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο) https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/390705_ier-43-epitropes-gia-allagesmikris-ektasis-sta-nea-programmata-spoydon Διευθυντής International Summer School Cultural Trauma (2017-today) Θερινό Σχολείο Εμπειρική Έρευνα στην Ελληνική Κουλτούρα (2017-2019) <https://summer-schools.aegean.gr/CuTrau2019> Διευθυντής του Ερευνητικού Εργαστηρίου Κοινωνικής Πληροφορικής, Στατιστικής και Ερευνητικών Υποδομών <http://ekpsei.aegean.gr/site/>

Γεωργούλας Ευστράτιος

- Γνωστικό Αντικείμενο: Εγκληματολογία με Έμφαση στη Νεότητα και τον Ελεύθερο Χρόνο
- Γραφείο: Κτίριο «Κοινωνικών Επιστημών» 3^{ος} όροφος, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη
- Τηλ.: (+30) 22510 36519, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: s.georgoulas@soc.aegean.gr
- Ώρες Συνεργασίας: κάθε Πέμπτη 11:00 - 12:00

Σύντομο Βιογραφικό

Ο Στράτος Γεωργούλας σπούδασε Κοινωνιολογία στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, μεταπτυχιακά στην Εγκληματολογία και αναγορεύθηκε διδάκτορας του ιδίου Πανεπιστημίου, τον Μάιο του 1998. Από τις 21.6.2000 έχει εκλεγεί στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου ενώ από 11/5/2017 εκλέχθηκε στη βαθμίδα του Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Εγκληματολογία με Έμφαση στη Νεότητα και τον Ελεύθερο Χρόνο». Είναι Αν. Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνιολογίας, Διευθυντής του ΜΠΣ «ΕΤΚΑΣ» και του Εργαστηρίου «Κριτικής

Εγκληματολογικής Μελέτης και Έρευνας». Είναι μέλος των Διεθνών Ενώσεων Leisure Studies Association, και European Society of Criminology και έχει εκλεγεί μέλος του Conference Steering Committee, αναλαμβάνοντας τη θέση του Treasurer στο European Group for the study of deviance and social control. Είναι επίσης μέλος του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου για την πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων (Κ.Ε.Σ.Α.Θ.Ε.Α), και μέλος του ΔΣ Εταιρείας Προστασίας Ανηλίκων Μυτιλήνης. Έχει συμμετάσχει ως μέλος σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές και επιστημονικούς συλλόγους στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχει συγγράψει άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, άρθρα/κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους και μονογραφίες. Ενδεικτικό πρόσφατο συγγραφικό έργο: *The Origins of Radical Criminology From Homer to Pre-Socratic Philosophy* (Palgrave Macmillan Cham, 2018). *The Origins of Radical Criminology, Volume II, From Classical Greece to Early Christianity* (Palgrave Macmillan Cham, 2021). *The Origins of Radical Criminology, Volume III, From Middle Ages to Renaissance* (Palgrave Macmillan Cham, 2022). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν στην κοινωνιολογία της παρέκκλισης, του εγκλήματος και του κοινωνικού ελέγχου και στη συγκριτική κριτική εγκληματολογία.

Ζήση Αναστασία

- Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινότητα & Ψυχική Υγεία
- Γραφείο: Κτίριο «Κοινωνικών Επιστημών» 3^{ος} όροφος, 81 132 Μυτιλήνη
- Τηλ.: 2251036516, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: a.zissi@aegean.gr
- Ωρες Συνεργασίας: κάθε Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Σύντομο Βιογραφικό

Η Αναστασία Ζήση είναι Καθηγήτρια στο Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου με γνωστικό αντικείμενο Κοινότητα & Ψυχική Υγεία. Εκπόνησε τη διδακτορική της διατριβή ως υπότροφος του Κοινωφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Ωνάσης στην Σχολή Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Birmingham, Ηνωμένο

Βασίλειο. Έχει σημαντική εμπειρία στον ερευνητικό σχεδιασμό και τη μεθοδολογία κοινωνικών ερευνών, τη διεξαγωγή ομάδων εστίασης, την ανάλυση ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων. Είχε την επιστημονική ευθύνη μιας σειράς ερευνητικών προγραμμάτων σε αντικείμενα που αφορούν στην κοινότητα και την ψυχική υγεία, τον σχεδιασμό και την οργάνωση ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων, τη διάγνωση αναγκών και την αποτίμηση ποιότητας ζωής γενικού πληθυσμού αλλά και ομάδων που ζουν σε ιδιόζουσες συνθήκες ζωής. Έχει δημοσιεύσει σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά, όπως στο *Psychological Medicine, Social Psychiatry & Psychiatric Epidemiology, Journal of Community Psychology, Journal of Community & Applied Social Psychology* και οι εργασίες τους έχουν λάβει διεθνή αναγνώριση. Από το 2004 υπήρξε ιδρυτικό μέλος της συντονιστικής επιτροπής του Μ.Π.Σ. του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε θέματα κοινωνικής συνοχής και τοπικής ανάπτυξης. Έχει διατελέσει εκπρόσωπος στην Επιτροπή Ερευνών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Το 2004 ως επιστημονική υπεύθυνη του ερευνητικού προγράμματος «ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ II» μελέτησε 100 μικρές αγροτικές κοινότητες της νησιωτικής ενότητας του βορείου Αιγαίου ως προς τις σύγχρονες μορφές κοινωνικότητας και τις ανάγκες ψυχικής υγείας στην νησιωτική ύπαιθρο. Το 2011 συμμετείχε ως βασική ερευνήτρια στην εμπειρική μελέτη της ξενοφοβίας στην ελληνική κοινωνία και συνυπεύθυνη για τη διεξαγωγή μιας σειράς ομάδων εστίασης. Από το 2012 έως το 2015 ήταν επιστημονική υπεύθυνη και κύρια ερευνήτρια του ερευνητικού προγράμματος «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» με τίτλο: «Κοινωνικο-οικονομικές ανισότητες και ψυχική καταπόνηση: Κοινωνικές συνθήκες, δρώντες και ιδεολογίες επαγγελματιών στην σύγχρονη Ελλάδα». Επιστημονική Υπεύθυνη από το 2013 έως 2017 της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών/τριών του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παν/μιου Αιγαίου και υπεύθυνη του Εργαστηριακού Θερινού Σχολείου: Ποιοτικές Μέθοδοι στην Κοινωνική Έρευνα και την Ψυχική Υγεία (Μέτσοβο, 2016). Από το 2016 είναι Διευθύντρια του Εργαστηρίου Κοινωνικής, Πολιτισμικής και Ψηφιακής Τεκμηρίωσης, Παν/μιου Αιγαίου, και από το 2021 Διευθύντρια του Δ.Π.Μ.Σ. Εφαρμοσμένη-Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη.

Μαρούδα Μαρία-Ντανιέλλα

- Γνωστικό Αντικείμενο: Διεθνές Δίκαιο - Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο
- Γραφείο: Νέο Κτίριο Η4, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Λ. Συγγρού 136, 176 71 Αθήνα
- Τηλ.: (+30) 210 9201853, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: mmdaniella@aegean.gr
- Ωρες Συνεργασίας: Η4, διαδικτυακά μετά από προηγούμενη συνεννόηση

Σύντομο Βιογραφικό

Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών και κάτοχος της έδρας Jean Monnet για την αλληλεγγύη της ΕΕ στην πολιτική προστασία και την ανθρωπιστική δράση (με έμφαση στη μετανάστευση και την πανδημία Covid19). Κάτοχος της έδρας της UNESCO για την ειρήνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία - Επικεφαλής ερευνητικών έργων της ΕΕ και της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες για τη χαρτογράφηση δεικτών ένταξης για την ένταξη των παιδιών προσφύγων και μεταναστών μέσω της εκπαίδευσης, καθώς και για τα αστέγους ασυνόδευτα παιδιά.

Ανεξάρτητο μέλος όσον αφορά την Ελλάδα και πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (1η θητεία από τον Ιανουάριο του 2020, 2η θητεία από το 2022), ανεξάρτητο μέλος όσον αφορά την Ελλάδα από το 2015. 20ετής εμπειρία σε ανθρωπιστική εργασία πεδίου, μέσω του ΟΑΣΕ, της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και στη συνέχεια της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού, σε ένοπλες συγκρούσεις (1996 Βοσνία-Ερζεγοβίνη, 1997 Αλβανία, 1999 Κοσσυφοπέδιο, 1998-99 Σρι Λάνκα, και στη συνέχεια με έδρα την Ελλάδα με σύντομες αποστολές σε περιοχές σε κρίση ή συγκρούσεις.

Ναγόπουλος Νικόλαος

- Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνιολογία της Γνώσης
- Γραφείο: Κτίριο «Κοινωνικών Επιστημών» 3^{ος} όροφος, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη

- Τηλ.: (+30) 22510 36523, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: n.nagopoulos@soc.aegean.gr
- Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τετάρτη 13:00-14:30 και κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Σύντομο Βιογραφικό

Ο Νίκος Ναγόπουλος ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Κοινωνιολογία και την Κοινωνιογλωσσολογία στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης. Σήμερα, διδάσκει ως Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου με επιστημονικό αντικείμενο: Κοινωνιολογία της γνώσης. Κατά την περίοδο 2014-15 δίδαξε «Νέες προσεγγίσεις στην Κοινωνιολογία της γνώσης» στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης (Ινστιτούτο Κοινωνιολογίας) και απασχολήθηκε ως ερευνητής στο «Αρχείο Lazarsfeld των κοινωνικών επιστημών». Το 2018 υπήρξε επισκέπτης Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Βηθλεέμ της Παλαιστίνης. Υπήρξε διευθυντής του ΜΠΣ «Έρευνα στην τοπική κοινωνική ανάπτυξη και συνοχή», στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Διδάσκει επίσης στο ΜΠΣ: «Ευρωπαϊκές κοινωνίες, Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση» στο ίδιο Τμήμα. Μεταξύ των άλλων έχει αποκτήσει πιστοποιημένες γνώσεις από το Ελληνικό Κέντρο Διαπολιτισμικής Ψυχιατρικής & Περίθαλψης και συμμετείχε σε κοινωνικές έρευνες για τις συνθήκες διαβίωσης και τη σχέση με την αγορά εργασίας ευπαθών και μη ευνοημένων πληθυσμιακών ομάδων. Εργάστηκε ως ανεξάρτητος ακαδημαϊκός εμπειρογνώμονας στα Υπουργεία Εργασίας Ελλάδας και Κύπρου στον τομέα σχεδιασμού και εφαρμογής της κοινωνικοεπιστημονικής γνώσης και έρευνας στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής και απασχόλησης.

Σαββάκης Μάνος

- Γνωστικό Αντικείμενο: Μικροκοινωνιολογία & Ποιοτικές Μέθοδοι
- Γραφείο: Κτίριο «Κοινωνικών Επιστημών» 3^{ος} όροφος, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη
- Τηλ.: (+30) 22510 36556, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: msavvakis@soc.aegean.gr

- Ωρες Συνεργασίας: κάθε Τετάρτη και Πέμπτη 14:00 - 15:00 και κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Σύντομο Βιογραφικό

Ο **Μάνος Σαββάκης** γεννήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης. Αποφοίτησε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (1997), ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στην Κοινωνιολογία και την Κοινωνική Φιλοσοφία στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ (1999), και έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα με βαθμό Άριστα από Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (2006). Αρχικά, εργάστηκε ως κοινωνιολόγος στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης με ειδίκευση σε θέματα αστικής κατάστασης, μετανάστευσης, πολιτογράφησης, κοινωνικής ένταξης και ασύλου (2003-2013). Παράλληλα, δίδαξε ως επιστημονικός συνεργάτης στο Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του ΑΤΕΙ Ηρακλείου (2007-2008) και ως διδάσκων Π.Δ. 407/80 στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (2007-2013). Από το Φεβρουάριο του 2013 διδάσκει ως λέκτορας στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, από τον Ιούλιο του 2015 ως επίκουρος καθηγητής, και από το Σεπτέμβριο 2020 ως Αναπληρωτής καθηγητής σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Είναι μέλος ΣΕΠ του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Διοίκηση Μονάδων Υγείας στο αντικείμενο Κοινωνιολογική και Ψυχολογική Οργάνωση Νοσοκομείων και Υπηρεσιών Υγείας, από το 2017. Είναι κύριος ερευνητής, στο ερευνητικό πρόγραμμα Αντιμέτωποι με την Προοπτική Μακροχρόνιας Παραμονής των Προσφύγων και των Μεταναστών στην Ελλάδα: Ανάδειξη των Δημογραφικών, Κοινωνικών και Οικονομικών Συνεπειών και η Σημασία τους για την Αποδοχή της από την Ελληνική Κοινωνία, που διοργανώνει το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, (Φορέας χρηματοδότησης ΕΛΙΔΕΚ, αριθ. Πρότασης HFRI-FM17-2897). Τα γνωστικά του ενδιαφέροντα σχετίζονται κυρίως με τη σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία, τη μικροκοινωνιολογία, τον ερευνητικό σχεδιασμό, την επιστημολογία της εφαρμοσμένης κοινωνικής έρευνας και τις ποιοτικές μεθόδους και τις τεχνικές των κοινωνικών επιστημών. Επίσης ασχολείται ερευνητικά και συγγραφικά με ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού/ένταξης, μετανάστευσης, υγείας, ασθένειας,

αναπηρίας και σώματος. Έχει επιμεληθεί το συλλογικό τόμο Η Πανδημική Συνθήκη: Δι-Επιστημονικές Προσεγγίσεις και Ερμηνευτικές Συνθέσεις και συνεπιμεληθεί το συλλογικό τόμο Αναπηρία και Κοινωνία: Σύγχρονες Θεωρητικές Προκλήσεις και Ερευνητικές Προοπτικές και το βιβλίο Η Κοινωνιολογία της Υγείας, της Θεραπείας και της Ασθένειας. Είναι ο συγγραφέας των βιβλίων Ηθική Και Δεοντολογία Στη Σύγχρονη Ποιοτική Κοινωνιολογική Έρευνα: Ζητήματα, Αντιφάσεις και Διλλήματα στον 21ο Αιώνα, Μικροκοινωνιολογία και Ποιοτική Έρευνα: Θεωρητικά Παραδείγματα και Εμπειρικές Εφαρμογές και Οι Λεπτοί της Σπιναλόγκας. Ιατρική, Εγκλεισμός, Βιωμένες Εμπειρίες (1903-1957). Διάφορα άρθρα, ερευνητικές εργασίες, μελέτες και βιβλιοκριτικές του έχουν δημοσιευθεί σε διεθνείς και ελληνικούς συλλογικούς τόμους, σε τόμους από πρακτικά συνεδρίων με κριτές και σε ελληνικά και ξενόγλωσσα επιστημονικά περιοδικά.

Χατζηπαντελής Θεόδωρος

- Γνωστικό Αντικείμενο: Εφαρμοσμένη Στατιστική
- Γραφείο: Βασιλέως Ηρακλείου 12, 8ος όροφος
- Τηλ.: (+30) 2310 997912,
- Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: chadji@polsci.auth.gr
- Ώρες Συνεργασίας: κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Σύντομο Βιογραφικό

Ο Θεόδωρος Χατζηπαντελής είναι καθηγητής Εφαρμοσμένης Στατιστικής, διευθυντής του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Πολιτικής Έρευνας. Πήρε το πτυχίο του Μαθηματικού Τμήματος του Α.Π.Θ. το 1980 και το διδακτορικό του δίπλωμα από τον τομέα Στατιστικής και Επιχειρησιακής Έρευνας του ίδιου Τμήματος το 1984.

Εμπειρία – Ακαδημαϊκές θέσεις: Από το 1981 μέχρι το 1990 υπηρέτησε στο Τμήμα Μαθηματικών και από το 1990 μέχρι το 2001 στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης. Την περίοδο 1988-89 ήταν Honorary Visiting Fellow στο Πανεπιστήμιο του New South Wales (Australia). Από το 2001 είναι Καθηγητής

Εφαρμοσμένης Στατιστικής στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών. Από το 1997 μέχρι το 2001 ήταν πρόεδρος του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης και μέλος της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. Το 1998 εκλέχτηκε καθηγητής σε θέση Εφαρμοσμένης Στατιστικής. Το 2003 ορίστηκε μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και το 2004 πρόεδρος του Τμήματος Βαλκανικών Σπουδών. Από το 2006 μέχρι το 2009 ήταν Πρόεδρος του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών. Από το 2011 μέχρι το 2015 διετέλεσε πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Από το 2013 έως το 2016 υπηρέτησε και πάλι ως πρόεδρος του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών. Από τον Σεπτέμβριο του 2016 διατελεί Πρόεδρος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Πολιτικής Ανάλυσης, ενώ από τον Σεπτέμβριο του 2018 είναι Πρόεδρος και Διευθυντής του Διατμηματικού Προγράμματος Σπουδών «Διακυβέρνηση-Περιφερειακή Ανάπτυξη» (Τμήμα Οικονομικών και Τμήμα Πολιτικών Επιστημών). Από το 2017 ως το 2020 ήταν συντονιστής της Θεματικής Ενότητας ΔΕΟ13 (Ποσοτικές Μέθοδοι) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Είναι Πρόεδρος του Ερευνητικού Κέντρου «Παρατηρητήριο για την Δημοκρατία στα Βαλκάνια, την Μαύρη Θάλασσα και την Νοτιοανατολική Ευρώπη» (μια σύμπραξη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Υπουργείου Εσωτερικών) και γραμματέας του Ερευνητικού Κέντρου Κοινωνικών Επιστημών του ΑΠΘ.

Έχει διδάξει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο μαθήματα Στατιστικής, Μεθοδολογίας Έρευνας, Ποσοτικών Μεθόδων, Εκλογικής Γεωγραφίας, Θεωρίας Αποφάσεων και Μαθηματικών σε τμήματα του Α.Π.Θ., στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αναφέρονται σε θέματα πειραματικών σχεδιασμών, εκπαίδευσης στη Στατιστική και στις Κοινωνικές Επιστήμες, οργάνωσης και ανάλυσης ερευνών γνώμης, πολιτικής και εκλογικής συμπεριφοράς, πολιτικού μάνατζμεντ, εκλογικής γεωγραφίας, εκλογικών συστημάτων καθώς και σε θέματα αστικού και περιφερειακού προγραμματισμού και ανάπτυξης. Διετέλεσε συντονιστής του ελληνικού τμήματος του προγράμματος C.C.S. (Comparative Candidates Survey) –

συνεργασία 30 ερευνητικών ομάδων – και του C.S.E.S. (Comparative Study Of Electoral Systems). Εκπροσώπησε την Ελλάδα στη δράση COST με τίτλο “The True European Voter: A Strategy For Analysing the Prospects of European Electoral Democracy That Includes the West, the South and the East of the Continent” (TEV) (ISCH Action IS0806) που εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2008.

Δημοσιεύσεις – Συνέδρια: Έχει δημοσιεύσει περισσότερες από 100 επιστημονικές εργασίες στις παραπάνω γνωστικές περιοχές και έχει συμμετάσχει σε περισσότερα από 100 επιστημονικά συνέδρια, σε πολλά ως μέλος της οργανωτικής και επιστημονικής επιτροπής. Έχει δώσει διαλέξεις σε σχετικά θέματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Στις πρόσφατες δημοσιεύσεις ανήκει η μονογραφία *The Greek Crisis and its Cultural Origins* με τον Μ. Μαραγκουδάκη (Πανεπιστήμιο Αιγαίου) και ο συλλογικός τόμος *Data Analysis and Rationality in a Complex World* (Editor, Springer, 2021).

Μόνιμοι επίκουροι Καθηγητές

Κουρούτζας Χρήστος

- Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνιολογία της Διακινδύνευσης και της Αβεβαιότητας
- Γραφείο: Κτίριο «Κοινωνικών Επιστημών» 3^{ος} όροφος, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη
- Τηλ.: (+30) 22510 36535, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: chr.kouroutzas@soc.aegean.gr
- Ωρες Συνεργασίας: κάθε Τρίτη 15:30- 18:30 και κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Σύντομο Βιογραφικό

Ο **Χρήστος Κουρούτζας** είναι Επίκουρος Καθηγητής Κοινωνιολογίας της Διακινδύνευσης και της Αβεβαιότητας στο Τμήμα Κοινωνιολογίας της Σχολής Κοινωνικών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Στο διδακτικό του έργο περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η διδασκαλία των μαθημάτων «Κοινωνιολογία της Διακινδύνευσης και της Αβεβαιότητας», «Κοινωνιολογία της Επιστήμης και της

Τεχνολογίας», «Πολιτισμοί, Τεχνολογία και Κοινωνική Αλλαγή» και «Ειδικά Θέματα: Επιστήμη, Τεχνολογία και Κοινωνία» σε προπτυχιακό επίπεδο, και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, ενδεικτικά, το μάθημα «Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις στο Έγκλημα και την Αντιμετώπισή του» (συνδιδασκαλία) του ΠΜΣ: «Έρευνα για την Τοπική Κοινωνική Ανάπτυξη και Συνοχή». Επίσης, από το 2018 και μέχρι σήμερα είναι Μέλος του Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Ελληνικού Πανεπιστημίου στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εγκληματολογικές και Ποινικές Προσεγγίσεις της Διαφθοράς, του Οικονομικού και του Οργανωμένου Εγκλήματος». Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν στις διακινδυνεύσεις των κοινωνιών της ύστερης νεωτερικότητας, όπως αυτές παράγονται σε πεδία, μεταξύ άλλων, της γενετικής, του περιβάλλοντος, της εργασίας, της τεχνητής νοημοσύνης και στις αλγοριθμικές κουλτούρες με τις οποίες συνδυάζεται, και των μεγάλων δεδομένων. Ο Δρ. Κουρούτζας έχει πραγματοποιήσει προσκεκλημένες διαλέξεις σε πανεπιστήμια και σε επιστημονικές εκδηλώσεις, καθώς επίσης και πλήθος εισηγήσεων σε επιστημονικά συνέδρια, συναφείς με τα ανωτέρω πεδία. Μεταξύ της μεταδιδασκτορικής του ερευνητικής εμπειρίας, περιλαμβάνεται η συμμετοχή του στα ερευνητικά προγράμματα: «Οικογενειακή Επανάσταση Μετά Θάνατον - Οι Νεκροί Περάτες Συνόρων ως «Βιολογικοί Θανατο-πολίτες», το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Κέντρο Έρευνας για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες κατά τη διάρκεια του έτους 2020, και «Διαφθορά και κρατικο-εταιρικό έγκλημα: Το παράδειγμα του τομέα Υγείας», Ελληνικό ίδρυμα Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΛ.Ι.Δ.Ε.Κ.), Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Είναι Μέλος των Ερευνητικών Εργαστηρίων «Συλλογικών Δράσεων και Κοινωνικών Κινήματων» και «Κριτικής Εγκληματολογίας, Μελέτης και Έρευνας», Τμήμα Κοινωνιολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Είναι μέλος επιστημονικών ενώσεων και επιτροπών, μεταξύ άλλων, National Representative του European Group for the Study of Deviance and Social Control, Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης του Εγκλήματος και του Κοινωνικού Ελέγχου (Ε.Ε.Μ.Ε.Κ.Ε.) και Μέλος της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας. Είναι μέλος των Συντακτικών Επιτροπών των Επιστημονικών Περιοδικών *Justice, Power and Resistance Journal*

(Policy Press σε συνεργασία με το European Group for the Study of Deviance and Social Control) και *Αντιγόνη: το ερώτημα*. (Περιοδικό για την Κριτική Εγκληματολογία, το Ποινικό Πρόβλημα και τον Κοινωνικό Έλεγχο της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης του Εγκλήματος και του Κοινωνικού Ελέγχου σε συνεργασία με τις εκδόσεις Τόπος). Είναι κριτής σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά, όπως το *Sociology Study Journal*. Έχει συμμετάσχει σε ερευνητικά προγράμματα, όπως το KA204 - Erasmus+ Adult Education Strategic Partnerships Wiselife: Raising Awareness About Ageism (2020-1-TR01-KA204-093161), καθώς επίσης και σε επιστημονικές/οργανωτικές επιτροπές συνεδρίων και επιστημονικών εκδηλώσεων. Έχει συγγράψει άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, άρθρα/κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους και μονογραφίες· ενδεικτικά το έργο «*Εγκληματολογία της Γενετικής*», Αθήνα, Πεδίο, 2018.

Αφυπ. Καθηγητές

Γρηγορίου Παναγιώτης

Γνωστικό Αντικείμενο: Διεθνείς και Ευρωπαϊκοί θεσμοί

- Γραφείο: Κτίριο «Κοινωνικών Επιστημών» 3^{ος} όροφος, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη
- Τηλ.: (+30) 22510 36521, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: P.Grigoriou@aegean.gr
- Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη, Μετά από συνεννόηση με e-mail.

Σύντομο Βιογραφικό

Ο **Παναγιώτης Γρηγορίου** Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (Νομικό Τμήμα). Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στις Ευρωπαϊκές Σπουδές (Institut des Hautes Etudes Européennes, Στρασβούργο) και στο Διεθνές Δίκαιο (Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Στρασβούργου III). Διδάκτορας Δημοσίου Δικαίου (Διεθνές

Δίκαιο) του Πανεπιστημίου Robert Schuman του Στρασβούργου. Συνεργάστηκε ερευνητικά με το Συμβούλιο της Ευρώπης (προσχώρηση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου) και με το Ίδρυμα Μεσογειακών Σπουδών (Αθήνα, Το νομικό σύστημα προστασίας του θαλασσιού περιβάλλοντος της Μεσογείου κατά της ρύπανσης). Εργάστηκε ως Ερευνητής Α΄ στο Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών (ΕΚΕΜ) και ως Επιστημονικός Σύμβουλος στις Ευρωπαϊκές Υποθέσεις (Υπουργείο Εξωτερικών). Διδάσκει ως μέλος ΔΕΠ στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου από το 2001. Επίσης συνεργάζεται ακαδημαϊκά με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς (ΠΜΣ Ευρωπαϊκές Πολιτικές στην Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Έρευνα από το 2015) και με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ευρωπαϊκός Πολιτισμός από το 2013). Διδάσκει από το 2004 στην Σχολή Εθνικής Ασφάλειας, στο Ακαδημαϊκό Συμβούλιο της οποίας συμμετέχει από το 2010. Από το 2014 έχει εκλεγεί Κοσμήτορας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ενώ διετέλεσε και Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνιολογίας του ίδιου Πανεπιστημίου στην περίοδο 2011-2012. Ως εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Αιγαίου διετέλεσε μέλος της Συγκλήτου του Ευρωμεσογειακού Πανεπιστημίου (EMUNI) από το 2008 έως το 2013. Μέλος της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου από το 2011. Ίδρυτικό μέλος του ΠΜΣ «Ευρωπαϊκές Κοινωνίες & Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση» του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και πρώτος Διευθυντής του

(2008-2011). Συμμετέχει ενεργά στην Ελληνική Πανεπιστημιακή Ένωση Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΕΠΕΕΣ) από το 2002 μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της οποίας είναι από το 2007. Διετέλεσε δε Πρόεδρος της ΕΠΕΕΣ (2014) και Αντιπρόεδρος (2015-2016). Από το 2017 συνδιευθύνει την European Doctoral School του Πανεπιστημίου του Λουξεμβούργου καθώς και το International Summer School on European Governance του Πανεπιστημίου Αιγαίου (2013 έως σήμερα).

Κάτοχος δύο ευρωπαϊκών εδρών Jean Monnet (2002-2009 και 2010-2013) καθώς και τριών Μαθημάτων (Modules) Jean Monnet με αντικείμενα : Η ΕΕ στο Διεθνές Δίκαιο, Ευρωπαϊκή Ιθαγένεια & Θεμελιώδη Δικαιώματα και Ζητήματα Κοινωνικής και Οικονομικής Συνοχής Ευρωπαϊκού Χώρου. Συντονιστής του Jean

Monnet European Network (Governance, Pluralism & Trans-nationalization in Europe (2016-).

Έχει διδάξει σε Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια (Paris III/Nouvelle Sorbonne, Université Catholique de Louvain, Γενεύης, Κρακοβίας, Transylvania/Brassov, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης Βουκουρεστίου, Στρασβούργου, Nantes, Cadiz, EMUNI, Bilgi, Montpellier) και σε αφρικανικά (Abidjan, Marrakech). Έχει αναγορευθεί από την Γαλλική Δημοκρατία Chevalier de l'Ordre des Palmes Académiques.

Το συγγραφικό του έργο σε ελληνική, γαλλική, αγγλική, ρουμανική και κινεζική γλώσσα πραγματεύεται θέματα διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου, μειονοτικών ζητημάτων, εξωτερικής πολιτικής ΕΕ, πολιτικών ΕΕ, διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου περιβάλλοντος, ευρωπαϊκής διακυβέρνησης, κλπ.